

El llenguatge

28/vii/1978

Això fa fi

Entre els múltiples significats del verb fer n'hi ha un que no-més veiem recollit a la Gran enciclopèdia catalana (apartat núm 31), i definit en els termes següents: «Esser propi de, produir l'efecte, la impressió, la sensació de». Els exemples amb què s'il·lustra aquest significat són els següents: Aquesta fruita fa estiu, Aquest detall fa molt fi. Aquest ús del verb fer és molt viu i el trobem en moltes frases populars i proverbis: Això no fa senyor, Parlen en castellà perquè fa més fi, Una flor no fa estiu. Notem que, en aquests casos, el subjecte de l'oració sol designar una acció, una actitud, etc, (expressada per mitjà d'una subordinada, un infinitiu, un pronom neutre, etc) i, si designa una cosa material, un animal, i, fins i tot, rarament, una persona, cal entendre que qui produeix l'acció no és pròpiament aquesta cosa, aquest animal, etc, sinó la seva presència, el seu ús, etc.

Observem, actualment, en algunes d'aquestes frases, especialment quan es tracta d'establir una comparació de superioritat, la substitució del verb fer pel verb ésser: L'envelat és més festa major. Anar amb corbata és més senyor. Aquest fred també és Nadal. ¿Es poden considerar correctes, aquestes construccions? Per la nostra part no ens decidíem pas a abonar-les i ens decantaríem més aviat per mantenir les construccions que considerem més tradicionals: L'envelat fa més festa major, etc.

En alguns casos, la substitució del verb fer per ésser pot correspondre a un canvi de sentit: Aquest vestit fa més fi / Aquest vestit és més fi, el qual, a causa de la concordança, es posa especialment de manifest si substituïm vestit per un nom del femení: Aquesta corbata fa més fi i Aquesta corbata és més fina. La possibilitat d'aquest sentit diferent ens pot desorientar en una oració com Anar vestit així és més intel·lectual, que no exigeix cap concordança especial. Però un subjecte del plural ens revela la impossibilitat de recórrer al verb ésser: Aquests vestits fan (no són) més intel·lectual.

Albert Jané